

Osavuosisikatsaus: tammi-maaliskuu 2026



Aluehallitus 11.5.2026

Sisällysluettelo

1. Hyvinvointialuejohtajan katsaus.....	3
2. Katsaus talouteen	4
2.1 Tuloskehitys 1–9/2025 ja Soite 2030 – ohjelman eteneminen.....	4
2.3 Investoinnit ja rahoituslaskelma	5
2.4 Taselaskelma.....	7
3. Henkilöstökatsaus.....	8
3.1 Henkilöstön määrä ja vaihtuvuus	8
3.2 Poissaolot.....	9
3.3 Rekrytointi ja työhyvinvointi.....	9
3.4 Työhyvinvointikysely.....	10
4. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	11
5. Toimialueiden katsaukset	12
5.1 Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut.....	12
5.2 Sairaala- ja akuuttipalvelut	14
5.3 Sote-keskus	16
5.4 Konsernipalvelut	17
5.5 Pelastustoimi	20
5.6 Järjestämisen palvelut	22
6. Suoritemittaristo.....	25

1. Hyvinvointialuejohtajan katsaus



Alkuvuosi käynnistyi kahden hyvinvointialueiden talouteen merkittävästi vaikuttavan lakimuutoksen valmistelulla. Molemmat esitykset ovat edenneet eduskunnan käsittelyyn keväällä 2026. Hyvinvointialuelain väliaikaista muutosta sisältäen kumulatiivisen alijäämän kattamiselle annettavan lisäajan on valmisteltu viime vuoden syksystä lähtien. Alustavien tietojen mukaan alueiden tulee jättää hakemus alijäämän kattamisen lisäajasta viimeistään syksyyn mennessä. Toinen keskeinen kokonaisuus on rahoituslain uudistus, joka sisältää useampia valtion rahoitukseen kohdistuvia muutoksia.

Alkuvuoden talouskehitys on ollut haastavaa. Tammi–maaliskuussa ulkoiset kulut kasvoivat 3,4 prosenttia verrattuna vuoden 2025 vastaavaan ajankohtaan. Kasvu painottuu erityisesti henkilöstökuluihin ja asiakaspalvelujen ostoihin. Henkilöstökulujen nousua selittävät osin vuoden 2025 loppupuolella voimaan tulleet TES-korotukset sekä henkilösivukulujen kasvu. Lisäksi sairauspoissaoloja oli viime vuotta enemmän, mikä lisäsi sijaisten rekryointitarvetta. Samanaikaisesti tuet ja avustukset ovat vähentyneet merkittävästi, mikä johtuu hankerahoituksen supistumisesta sekä toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen myönnetyn valtionavustuksen päättymisestä vuoden 2025 lopussa.

Vuoden 2026 talousarvio mahdollistaa ulkoisten kulujen osalta noin 1,4 prosentin kasvun verrattuna edellisvuoden tilinpäätökseen. Vuoden 2026 TES-korotukset realisoituvat pääosin elokuusta alkaen, mikä lisää henkilöstökustannuksia entisestään.

Alkuvuoden kustannuskehitys on ollut monilta osin liian korkea, ja loppuvuosi edellyttää kaikilta toimialoilta määrätietoista otetta kustannusten nousun hillitsemiseksi. Tämän tueksi on käynnistetty sekä lyhyen että pitkän aikavälin toimenpiteiden valmistelu. Yhteinen työ ja ponnistelut hyvinvointialueemme talouden tasapainottamiseksi jatkuvat monella tasolla.

Mikko Komulainen
hyvinvointialuejohtaja

2. Katsaus talouteen

2.1 Tuloskehitys 1–3/2026 ja Soite 2030 – ohjelman eteneminen

Elokuussa 2025 valtioneuvostolle annettu tilinpäätösennuste tuloksen tasapainosta (0 €) ylittyi merkittäväksi erinomaisen loppuvuoden tuloskehityksen takia. Tilinpäätökseen kirjautui noin 9,7 miljoonan euron ylijäämä. Vuoteen 2026 lähdettiin siten iloisissa tunnelmissa, mutta tiedostaen, että herpaantumiselle ei ole varaa. Kumulatiivista alijäämää on katettavaksi 27,6 miljoonaa euroa. Eduskunnan käsittelyssä oleva hyvinvointialuelain väliaikainen muutos antanee hyvinvointialueille lisää aikaa alijäämien kattamiseen enintään vuoden 2029 loppuun saakka. Lisääjän saamiseksi hyvinvointialueen tulee tehdä lisää aikaa koskeva hakemus, jonka tulee sisältää suunnitelman konkreettisista toimista alijäämän kattamiseksi.

Tulos 1-3/2026 oli ylijäämäinen +15,6 miljoonaa euroa (1-3/2025 + 14,8 M€). Valtion rahoitus avitti tuloskehitystä 2,6 miljoonalla eurolla. Vuoden 2025 puolella tehty päätös poistosuunnitelman muuttamisesta näkyi noin 500 000 euroa edellisvuotta pienempänä poistorasitteena.

Ulkoiset tuotot kasvoivat edellisvuoden 20,7 miljoonasta eurosta 21,3 miljoonaan euroon (+3 %). Ulkoisten tuottojen suurin erä eli myyntituotot olivat 11,6 miljoonaa euroa kasvaen 970 000 euroa (+9 %) ja vastaten talousarvion mukaista tasoa. Myyntituotoista valtaosa koostuu muiden hyvinvointialueiden laskutuksesta, kun heidän asukkaitaan hoidetaan Soiten yksiköissä. Maksutuotot kasvoivat 6,4 miljoonasta eurosta 6,75 miljoonaan euroa (+6 %) seuraten tiiviisti talousarviota. Maksutuottoja kasvattivat asiakasmaksuasetuksen mukaiset indeksikorotukset asiakas- ja palveluhinnastossa. Maksutuottoja syntyy asiakaslaskutuksesta, joita ovat esimerkiksi avohoidon käynnit, hoitopäivät, toimenpiteet, päiväkirurgia ja sosiaalipalvelut. Ulkoisia tuottoja puolestaan vähensivät tuet ja avustukset – tiliryhmä, sillä kolme valtionrahoitteista hanketta päättyi vuoden vaihteessa.

Ulkoiset kulut kasvoivat 86,3 miljoonasta 89,2 miljoonaan euroon (+3,4 %). Verrattaessa talousarvioon toteuma oli 21,7 % talousarviosta (=21,7 % koko vuoden talousarviosta kohdistui 1. kvartaalille). Euromääräisesti suurin kulukasvu kohdistui henkilöstökuluihin, sillä TES-korotukset jatkuvat edelleen. Myös sivukulujen määrääntymiseen tuli muutoksia vuoden vaihteessa nostaen sivukuluja. Ulkoisten kulujen yhteissummasta henkilöstökuluja ml. sivukulut oli 50,6 miljoonaa euroa eli 57 %. Asiakaspalveluiden ostot nousivat 14,6 miljoonasta eurosta 15,2 miljoonaan euroon (+9,7 %). Kasvu syntyi erityisesti sosiaalipalveluiden ostoista. Muiden palveluiden ostot olivat seuraavaksi suurin kuluerä 10,8 miljoonaa euroa. Tämä oli noin miljoona euroa vähemmän (-8,9 %) kuin edellisvuonna. Vähennys kohdentui useisiin kulueriin, joista suurimpia olivat laboratoriopalveluiden (-211 t€/-10 %) ja lääkäripalveluiden ostot (-217 t€ / -18 %).

Ulkoisten kulujen yli kolmen prosentin kasvu herättää huolta, sillä vuosien 2024–2025 välillä vastaavaan ajanjakson kulumuutos oli – 424 000 euroa (-0,50 %). Toki on muistettava, että kulut eivät kohdennu vuosittain täysin samalla rytmillä. Kirjautumisen eriaikaisuuden vaikutus pienenee, kun vuosi kuluu pidemmälle. Edellä kuvatusta mahdollisesta vertailukelpoisuuden puutteellisuudesta huolimatta kulukasvu tulee ottaa vakavasti ja kiihdyttää Soite 2030 – ohjelman toimenpiteitä.

Talousarvion 2026 sitovia tavoitteita ovat seuraavat:

- Tulos +5,3 M€, Soite yhteensä
- Toimialueiden toimintakatteet (=ulkoisten ja sisäisten tuottojen ja kulujen erotus)
 - Sote-keskus: -83,6 M€
 - Sairaala- ja akuuttipalvelut: -127,5 M€
 - Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut: -114,1 M€
 - Pelastustoimi: -9,1 M€

- Konsernipalvelut: +5,7 M€
- Järjestämisen palvelut: -820 t€
- Rahoituslaskelmaan sisältyvät talousarviolainat 24,3 M€
- Investointien enimmäismäärä 28,1 M€
- Toiminnalliset tavoitteet Soite yhteensä ja toimialueitasoisesti: ks. toiminta- ja taloussuunnitelma 2026

Sitovien tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti ja ne raportoidaan aluehallitukselle ja -valtuustolle.

KÄYTTÖTALOUS, M€

	TA 2026	Toteuma 1-3/2025	Toteuma 1- 3/2026	Muutos ed.v. €	Muutos- %	Toteuma-%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	46,8	10,7	11,6	1,0	9,1 %	24,9 %
Maksutuotot	25,5	6,4	6,8	0,4	6,1 %	26,5 %
Tuet ja avustukset	4,5	1,8	1,0	-0,8	-45,7 %	21,4 %
Muut toimintatuotot	7,4	1,9	1,9	0,0	1,5 %	25,8 %
Ulkoiset tuotot	84,2	20,7	21,3	0,6	2,7 %	25,3 %
Valmistus omaan käyttöön	0,04	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0 %
Palkat ja palkkiot	-189,9	-39,3	-41,0	-1,7	4,3 %	21,6 %
Henkilöstösivukulut	-44,8	-8,8	-9,7	-0,9	9,7 %	21,6 %
Asiakaspalvelujen ostot	-70,5	-14,6	-15,2	-0,6	4,1 %	21,6 %
Muiden palvelujen ostot	-52,4	-11,7	-10,7	1,0	-8,9 %	20,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31,4	-7,2	-7,4	-0,3	3,9 %	23,7 %
Avustukset	-7,0	-1,2	-1,5	-0,4	31,2 %	22,0 %
Muut toimintakulut	-15,9	-3,5	-3,7	-0,2	4,9 %	23,5 %
Ulkoiset kulut	-411,8	-86,3	-89,2	-2,9	3,4 %	21,7 %
TOIMINTAKATE	-327,5	-65,6	-67,9	-2,3	3,6 %	20,7 %
Valtion rahoitus	343,1	83,4	86,0	2,6	3,1 %	25,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut yht	-1,8	-0,4	-0,3	0,1	-24,4 %	15,3 %
VUOSIKATE	13,8	17,4	17,7	0,4	2,1 %	128,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-8,5	-2,6	-2,1	0,5	-19,6 %	24,8 %
Yli/-Alijäämä	5,3	14,8	15,6	0,9	5,9 %	293,8 %

Taulukko: Soiten tuloslaskelma 1–3/2026. Erien tasaisesti kertyvä tahti tarkoittaisi 75 % toteumaa 3. kvartaalin päätteeksi. Huom. Kulutoteuma tulee olemaan jälkivuospainotteinen eikä tasainen.

2.3 Investoinnit ja rahoituslaskelma

Hyvinvointialueita koskevan sääntelyn mukaisesti alueiden on vuosittain rakennettava neljän vuoden investointeja koskeva investointisuunnitelma. Suunnittelu kattaa talousarviovuotta seuraavasta vuodesta alkavan

neljän vuoden jakson. Suunnitelman ensimmäinen vuosi on sitova ja muut suunnitelmavuodet ovat myöhemmin tarkentuvia. Ensimmäisen suunnitelmavuoden sitovuus tarkoittaa, että vain suunnitelmaan sisältyvät investoinnit saadaan toteuttaa. Investointisuunnitelmaan tulee sisällyttää oman taseen investointien lisäksi investointeja vastaavat sopimukset (esim. leasing-rahoitteiset investoinnit, joista ei tehdä poistoja vaan leasing-vuokrat kirjataan käyttötalouden kuluiksi).

Laskien yhteen kumpaankin edellä mainittuun luokkaan kuuluvat investoinnit, vuoden 2026 investointien kokonaismäärä on 32,8 miljoonaa euroa. Lukua kasvattaa edellisvuosilta jatkuvan Sotekeskus – investoinnin vuodelle 2026 kohdistuva osuus noin 21 miljoonaa euroa.

Vuoden 2026 investoinnit kohdistuvat sote-toiminnassa ja pelastuspalveluissa tarvittaviin koneisiin ja laitteisiin, ict-järjestelmiin ja laitteisiin ml. asiakas- ja potilastietojärjestelmät sekä kiinteistöjen tarpeisiin. Kone- ja laiteinvestoinneista rahamäärältään merkittävin on radiologian gammakamera/spect isotoopin korvausinvestointi 1,2 miljoonaa euroa. Laitteen kilpailutuksen valmistelua tehtiin ensimmäisen kvartaalin aikana. Pelastustoimessa uusitaan kaksi säiliöautoa, joihin on varattu yhteensä 740 000 euroa. Myös niiden kilpailutusta valmisteltiin ensimmäisellä kvartaalilla. Investointeja tehdään myös Soiten strategiaa edistäviin kotiin vietävien ja muiden liikkuvien palveluiden tarpeisiin.

Vuoden 2026 investoinnit päästiin aloittamaan vasta maaliskuussa, jolloin investointisuunnitelman hyväksymispäätökset saatiin ministeriöltä. Ennen suunnitelman hyväksymistä ministeriöiden edustajien kanssa käytiin lainanottovaltuuden muuttamista koskevat neuvottelut. Valtioneuvosto myöntää hyvinvointialueille vuosittain lainanottovaltuudet investointien rahoittamiseksi. Vuodelle 2026 Soitella ei ollut lainanottovaltuutta. Neuvotteluissa valtuudeksi vahvistettiin kuluvan vuoden investointien yhteismäärä 10,7 miljoonaa euroa. Sotekeskus – investoinnin rahoitus on turvattu vuonna 2023 saadulla lainanottovaltuudella. Valtuuden käyttöehtojen mukaisesti valtuutta voidaan käyttää investointeihin, jotka sisältyvät vuoden 2023 suunnitelmaan, ovat tuolloin alkaneet ja jatkuvat edelleen. Toinen vuoden 2023 lainanottovaltuudella rahoitettava investointi on synnytysosaston saneeraus, joka toteutuu vuoden 2026 aikana.

Investointimenot	Toteutuma 1–3/2026
Muiden rakennusten uushankinta	2 992 246,69
Muut rakennukset, korjausinvestointi	26 666,72
Muut aineettomat hyödykkeet	784,00
Tietokoneohjelmistot	177 731,25
Viestintälaitteet	13 104,22
Yhteensä	3 210 532,88

Taulukko: Investoinnit 1–3/2026

Kassan riittävyyteen liittyvää riskiä hallitaan 20 miljoonan euron lyhytaikaisen luototuksen instrumenteilla, joita koskevat sopimukset solmittiin vuonna 2024. Lyhytaikaista rahoitusta ei ole tähän mennessä tarvinnut käyttää. Samoin investointien kassavirtavaikutusta hallitaan rahoitusvalinnoilla. Kone- ja laiteinvestoinneissa on siirrytty vuodesta 2025 lukien käyttämään entistä enemmän leasingrahoitusta.

Sotekeskus – investoinnille on käytössä vuonna 2024 kilpailutettu pitkäaikainen rahoitus 39 miljoonaa euroa. Rahoitusta nostetaan rakentamisen etenemisen myötä. Tilivarat riittivät talven 2025–2026 ajan siihen, että korkokulujen välttämiseksi lainan osanostoja voitiin lykätä. Vuoden 2026 aikana rahoitusta ei ole vielä nostettu (tilanne 4/2026), mutta nostotarve realisoitune kesän aikana.

2.4 Taselaskelma

Alla esitetään Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen tase per 31.3.2026 sekä muutokset 31.12.2025 – tilanteeseen verrattuna. Hyvinvointialueen oma pääoma on negatiivinen vuosien 2023–2024 alijäämäisten tulosten takia.

(t€)	1.1.2026	Muutos	31.3.2026
Aineettomat hyödykkeet	1 809	-6	1 802
Aineelliset hyödykkeet	95 470	1 109	96 579
Sijoitukset	1 022	0	1 022
PYSYVÄT VASTAAVAT	98 300	1 103	99 403
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	-333	-333
Vaihto-omaisuus	1 608	-8	1 600
Saamiset	19 423	15 597	35 020
Rahat ja pankkisaamiset	3 575	-318	3 257
VAIHTUVAT VASTAAVAT	24 606	15 270	39 876
VASTAAVAA	122 906	16 040	138 946
Peruspääoma	-7 348	0	-7 348
Muut omat rahastot	-311	0	-311
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	27 589	0	27 589
Tilikauden yli- / alijäämä	0	-15 637	-15 637
OMA PÄÄOMA	19 929	-15 637	4 292
PAKOLLISET VARAUKSET	-3 130	0	-3 130
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-1 566	38	-1 528
Pitkäaikainen	-62 813	0	-62 813
Lyhytaikainen	-75 327	-440	-75 768
VIERAS PÄÄOMA	-138 140	-440	-138 580
VASTATTAVAA	-122 906	-16 040	-138 946

Taulukko: Taselaskelma 1–3/2026

3. Henkilöstökatsaus

3.1 Henkilöstön määrä ja vaihtuvuus

Maaliskuun lopussa palvelussuhteiden määrä oli 3747 kappaletta, joista 23,3 % (873 kpl) oli määräaikaisia (v. 2025 24,7 % / 952 kpl). Määräaikaisia palvelussuhteita käytetään tilanteissa, kun henkilö hoitaa sijaisuutta, avoimen tehtävän rekrytointiprosessi on kesken, kelpoisuusehdot täyttävää henkilöä ei ole saatu rekrytoitua tai kyseessä on projektiluonteinen tehtävä. Osa määräaikaisesta henkilöstöstä koostuu vakituksessa työsuhteissa olevista työntekijöistä, jotka ovat määräaikaisessa hanketyössä. Maaliskuun lopulla hankkeissa työskenteli yhteensä 9 työntekijää. Vapautettuna omasta tehtävästä oli yhteensä 102 työntekijää sisältäen osan hanketyöntekijöistä.

Henkilötyövuosia kertyi tammi-maaliskuun aikana yhteensä 802,8 eli 21,8 henkilötyövuotta vähemmän kuin edellisvuonna vastaavaan aikaan. Määräaikaisen henkilöstön osalta henkilötyövuosia oli 29,3 vähemmän, ja vakituisen henkilöstön osalta 7,4 enemmän.

Henkilöstön lukumäärä				Henkilötyövuosi		
Toimialue	Vakituiset	Määräaikaiset	Yhteensä	Vakituiset	Määräaikaiset	Yhteensä
Järjestämisen palvelut	23	10	33	5,6	1,8	7,4
Konsernipalvelut	549	90	638	119,5	19,3	138,8
Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut	853	353	1 204	183,9	70,4	254,3
Sote-keskus	552	131	681	118,6	28,5	147,1
Sairaala- ja akuuttipalvelut	851	288	1 137	185,1	55,6	240,7
Pelastustoimi*	60	2	62	14,0	0,6	14,6
Yhteensä 1-3/2026**	2 887	873	3 747	626,7	176,1	802,8
Yhteensä 1-3/2025	2 899	953	3 845	619,3	205,4	824,6

Taulukko: Henkilöstön määrä ja henkilötyövuodet 31.3.2026

*Hyvinvointialueen pelastustoimessa työskentelee päätoimisen henkilöstön lisäksi 232 sivutoimista pelastajaa. Heillä on työsopimus hyvinvointialueen kanssa.

**Taulukon lukuohje: jos henkilöllä on voimassa useampia palvelussuhteita (vakituksena ja määräaikaisena palvelussuhteena) eri toimialueilla tai samalla toimialueella, hän näkyy yhteensä -rivillä vain kerran.

Tammi-maaliskuun aikana päättyi yhteensä 44 palvelussuhdetta (v. 2025 38 kpl). Suhteutettuna päättyneet palvelussuhteet hyvinvointialueen henkilöstön määrään, vaihtuvuus oli 1,2 % (v. 2025 1 %). Palvelussuhteista 21 kappaletta (v. 2025 9 kpl) päättyi vanhuuseläkkeelle siirtymisen takia ja 11 kappaletta (v. 2025 15 kpl) työpaikan vaihdon vuoksi.

3.2 Poissaolot

	Sairaus, tapaturma	Perhevapaa	Vuosiloma	Koulutus	Virka-matka	Muut virka- ja työvapaat	Yhteensä
1-3/2026	16 975,4	14 462,5	18 924,9	1967,6	130,6	19 523,9	71 984,8
1-3/2025	16 159,3	16 537,8	21 254,0	1865,3	124,8	20 681,0	76 622,2
Sairauspoissaolojen kestojakauma kalenteripäivinä 1-3/2026							
1-3	4-10	11-30	31-60	61-120	121-180	181-365	365-
4 776,4	3 701,8	2 918,6	4358,5	860,0	90,0	270,0	16 975,4

Taulukko: Poissaolot kalenteripäivinä 1-3/2026

Sairauspoissaolojen määrä kasvoi 816,1 kalenteripäivää verrattuna tammi-maaliskuuhun 2025. Työterveyshuollon julkaiseman raportin mukaan tyypillisimpiä sairauspoissaolojen (muut kuin omalla ilmoituksella) syitä olivat mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt sekä tuki- ja liikuntaelinten ja sidekudoksen sairaudet. Tammi-maaliskuun aikana eniten sairauspoissaoloja kertyi maaliskuussa. Koko henkilöstöstä noin 46 % ei ollut päivääkään pois sairauspoissaolon takia tammi-maaliskuun aikana.

Esihenkilöitä on koulutuksissa ohjattu käymään keskusteluita, sekä vapaamuotoisia, että Soiten ohjeistusten mukaisia. Esihenkilökoulutuksessa on korostettu huolehtimaan kehityskeskusteluista, aktiivisen tuen mallin mukaisista varhaisen tuen keskusteluista (Vartu-keskustelu) ja tarpeen mukaan työterveysneuvotteluista. Työterveysneuvottelun tarpeellisuus tulee harkita tilannekohtaisesti. Työterveysneuvottelu on tarpeellinen, jos työnantaja tarvitsee työterveyslääkärin kannanoton työntekijän terveydentilan vaikutuksesta työn tekemiseen, muussa tapauksessa neuvottelu voidaan käydä kustannustehokkaasti työnantajajohtoisesti. Myös puheeksiottokeskustelua voidaan hyödyntää varhaisessa vaiheessa tilanteen selvittämiseksi, erityisesti silloin, kun havaitaan alisuoriutumista työtehtävissä.

3.3 Rekrytointi ja työhyvinvointi

Yhteistoimintaneuvotteluitten takia voimassa on ollut osaa henkilöstöä koskeva rekrytointikielto. Tammi-maaliskuun aikana julkaistiin kaiken kaikkiaan 94 työpaikkailmoitusta, joista 13 oli avoimia hakuilmoituksia ja 44 kohdistui kesälomasijaisuuksiin. 5 ilmoitusta kohdentui sisäisiin hakijoihin.

Tammi-maaliskuun aikana julkaistiin 8 sijaisuushakua ja 24 vakituisen työpaikan haku. Näihin saatiin keskimäärin 10,2 hakemusta / haku. Vuonna 2025 tammi-maaliskuussa julkaistiin 28 ilmoitusta, joihin saatiin 14 hakemusta / haku.

Avoimia työhakemuksia vastaanotettiin tammi-maaliskuussa 365 kappaletta. Vuonna 2025 tammi-maaliskuussa vastaava luku oli 138 kappaletta.

Hoitajien saatavuus on hyvällä tasolla. Hoitohenkilökunnan kohdalla suurimmat haasteet kohdentuivat maakunnan yksiköihin. Lääkärin rekrytoinnissa on edelleen haasteita. Tammi-maaliskuussa julkaistiin kuusi ilmoitusta, joihin saatiin yhteensä viisi hakemusta. Sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnissa on nähtävissä jonkin verran helpotusta. Tammi-maaliskuussa julkaistiin neljä ilmoitusta, joihin saatiin yhteensä 17 hakemusta. Psykologien rekrytoinnissa on nähtävillä parannusta. Tammi-maaliskuussa julkaistiin kaksi virkahakuilmoitusta, joihin saatiin kolme hakemusta. Psykologian opiskelijoiden koulutuksen loppuvaiheen harjoittelupaikkoihin (2-4 paikkaa) saapui 45 hakemusta.

Mainosyhteistyötä Kokkola Works –kampanjassa on jatkettu, mutta aiempaa pienemmällä osuudella.

Työturvallisuuteen liittyvä työperäisten riskien kartoitus ja arviointi sujuu toimintayksiköissä hyvin. Vuosittaisena tehtävänä kartoitus on vakiintunut käytäntönä. Riskien tunnistamisessa on edelleen parannettavaa, mutta kehityssuunta on positiivinen.

Työpaikkaselvityksiä tehtiin neljä kappaletta, mikä on tavanomainen määrä alkuvuodelle. Lupa- ja valvontaviraston (LVV, entinen AVI) tekemiä työsuojelutarkastuksia on tehtiin kahdeksan kappaletta. Tarkastusten määrä on tavanomaista suurempi, mutta tiedossa ei ole lisää tarkastuksia. Tarkastukset ovat olleet Lupa- ja valvontaviraston suunnitelman mukaisia, ja ne ovat kohdentuneet väkivallan tai sen uhan kohtaamiseen työtehtävissä sekä psykososiaaliseen kuormittumiseen. Työsuojelutarkastusten tarkastuskertomusten perusteella tilanne Soitessa on hallinnassa, eikä vakavia puutteita ole havaittu millään osa-alueella.

Psykososiaalisen kuormituksen hallinnassa pysyminen on jatkunut haasteellisena. Epävarmuus organisaatiomuutoksista sekä YT-neuvottelut ovat kuormittaneet henkilöstöä. Yhteydenottoja työsuojeluun on ollut huomattavan paljon. Yhteydenotot ovat painottuneet esihenkilöiden psykososiaaliseen kuormittumiseen YT-lainsäädännön mukaisten toimien realisoiduttua. Osatyökykyisten työssä jatkamisen haasteet ovat olleet suuria. Yhtenä tekijänä tässä on työkykykoordinaattorin tehtävän hoitamisen uudelleenjärjestelyt. Uutta Soiten sovelletun työn toimintamallia on työstetty yhteistyössä Resurssikeskuksen kanssa, ja tavoitteena on saada se käyttöön loppukevään aikana.

Työsuojelun yhteistoiminnan toimintakausi 2026–2029 käynnistyi 1.1.2026. Ensimmäinen työsuojelutoimikunnan kokous uudella kokoonpanolla pidettiin 4.2.2026. 16.2.2026 pidettiin järjestäytymistapaaminen kaikkien työsuojelun yhteistoiminnassa mukana olevien kesken.

3.4 Työhyvinvointikysely

Vuoden 2026 työhyvinvointikysely avattiin 12.3.2026, vastausaikaa on 10.4.2026 saakka. Työhyvinvointikyselyllä kartoitetaan hyvinvointialueen henkilöstön työhyvinvointia. Kysely toteutetaan aikaisempien vuosien tapaan Kevan tarjoamalla verkkotyökalulla. Verrokkiryhmänä kyselyssä ovat muut hyvinvointialueet. Maaliskuun loppuun mennessä vastausprosentti oli noin 50. Kyselyn tulokset raportoidaan niiden valmistuttua.

4. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa:

1. Hyvinvointialueen tehtävien häiriötön toteutuminen ja lainmukaisuus (lakien, määräysten ja sopimusten noudattaminen).
2. Asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, toiminnan tuloksellisuus ja tehokkuus sekä hyvän hallintotavan mukaiset menettelytavat.
3. Omaisuuden ja voimavarojen turvaaminen.
4. Taloudellisen ja toiminnallisen tiedon oikeellisuus, riittävyys, ajantasaisuus ja luotettavuus (tietojärjestelmät, raportointijärjestelmät).

Sisäisen valvonnan tilaa on selvitetty toimialueittain tehdyn kyselyn perusteella, ja toimialuejohtajat ovat osaltaan raportoineet asiasta hyvinvointialuejohtajalle.

Kokonaisarvio organisaation sisäisen valvonnan edellytyksistä ja nykytilasta:

hyvä tyydyttävä puutteellinen heikko

Toiminnoille on pääosin määritelty vastuuhenkilöt ja tiedonkulku toimii vastuuhenkilöiltä esimiehille asianmukaisesti. Toimintaprosessien tehokkuus on koko ajan tarkastelun alla ja vaikuttavuutta pyritään lisäämään. Hallinto- ja johtosääntö ovat olleet päivitettävänä, ja niihin on esitetty toimivaltaa koskevia tarkennuksia. Aikaisemmin esimerkiksi toimintayksiköiden esimiesten toimivalta-asia on ollut osittain ongelmallinen ja asia on pitänyt hoitaa erillisillä delegointipäätöksillä. Talouden seurannan tärkeyttä on painotettu entisestään, koska vuoden 2026 tavoitteet ovat haastavat vuoden 2025 hyvästä tuloksesta huolimatta. Tavoitteiden saavuttamisen varmistaminen toteutuu pääosin ja tavoitteiden saavuttamista seurataan varsin systemaattisesti. Toimintaprosessit toimivat osittain melko hyvin ja siltä osin niiden arvellaan olevan kohtuullisen tehokkaita ja vaikuttavia. Toimintaprosessien toimivuus ja vaikuttavuus ovat avainasemassa ja niitä kehitetään edelleen.

Kokonaisarvio organisaation viranhaltijoiden päätösten ja toiminnan laillisuudesta, taloudellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta:

hyvä tyydyttävä puutteellinen heikko

Toimialuejohtajien perehtyneisyys alaistensa viranhaltijoiden päätöksiin on hyvällä tasolla, ja he ovat vakuuttuneita päätösten laillisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta. He ovat vakuuttuneita myös päätösten taloudellisuudesta.

5. Toimialueiden katsaukset

5.1 Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut

Soite 2030 - ohjelman mukaiset säästötoimet ovat jatkuneet ja yt-neuvottelujen päätösten mukaisten palvelutuotannon muutosten täytäntöönpano alkoi heti tammikuusta. Kotiin vietävien palvelujen, erityisesti kotihoitoa koskeneet muutokset ja toimintayksiköiden muutokset on toteutettu. Lepolan palvelukeskuksen muutos saatiin alkuvuoden aikana hyvin liikkeelle ja kokonaan palvelutuotanto loppuu huhtikuun aikana. Vammaispalveluissa on toteutettu Maria-Katariinan osaamiskeskuksen ja avohuollon ohjauksen yhdistyminen Maria-Katariinan osaamiskeskuksen toimintayksiköksi. Toimintayksikössä jatkuvat edelleen toiminnan integraatio- ja tehostamistoimet. Ikääntyneiden ja vammaisten palveluissa on otettu myös uusia asioita Soite 2030- muutosohjelman kohteeksi. Niistä on käynnissä yt-neuvottelut.

Avopalvelujen palvelualueella vammaispalveluissa jatkui vammaispalvelulain palvelupäätösten tarkistaminen siirtymäsäädösten mukaisesti. Tervian tuottamissa kuljetuspalveluissa on alkuvuoden aikana ollut haasteita palvelun toteuttamisessa. Haasteita on ratkottu yhteistyössä Tervian kanssa. Tilanne on parantunut kevättä kohden mentäessä ja palvelu toimii paremmin kuin vuoden alussa.

Omais- ja perhehoidossa valmistui uusi perhehoitajien valmennuksen suorittanut ryhmä. Valmistuneista perhehoitajista suurin osa aikoo toimia ainakin aluksi kiertävinä perhehoitajina Soiten alueella. Kiertävät perhehoitajat toimivat alueella pääosin omaishoidon vapaiden toteuttajina.

Maria-Katariinan osaamiskeskuksessa on uudella kokonaisuudella lähdetty viemään muutoksia yhdessä eteenpäin, ja alkuvuosi on vahvistanut kuvaa prosesseista ja toiminnan linjauksista. Kehitysvammalääketieteen ylilääkärin virka on saatu täytettyä ja tehtävään valittu on aloittanut työskentelynsä toimintayksikössä. Soldalenin toimintayksikössä on jatkettu ympärivuorokautisen palveluasumisen järjestämisen muutosten suunnittelua ja etsitty sopivia yhteisiä toimitiloja palveluasumiselle. Tilakysymys ei vielä alkuvuoden aikana ole ratkennut.

Toimintakeskuksissa on ollut paljon tilojen ja toimintamuotojen selvittämistä. Pesäpuu ja Lestijokilaakson toimintakeskus toimintayksikössä on selvitetty toimitilojen ja asiakkaiden palvelutarpeiden kohtaamista. Työskentely jatkuu kevätkauden ajan. Kaustisen asumispalveluissa ja Perhonjokilaakson toimintakeskuksessa on myös tilahaasteita, koska asiakasmäärä on kasvanut erityisesti päivätoiminnassa. Kokkolan alueen toimintakeskus Kompassissa asiakasmäärän kasvu, ostopalvelutuotannon väheneminen ja lainsäädännön muutokset ovat aiheuttaneet ongelmia palveluiden järjestämisessä eri asiakasryhmille. Palveluntuottajien vähenemisuutta on edelleen. Erityisesti Geen care tuottajat alueella ovat ilmoittaneet kannattavuushaasteista.

Kotiin vietävissä palveluissa on viety läpi yt-neuvotteluissa sovitut muutokset ja tehty paljon kehittämistyötä muutokseen liittyen. Kokkolan Itäinen kotihoito otti vuoden alusta vastuun koko hyvinvointialueen etähoidon toteuttamisesta. Toimintaa on kehitetty aktiivisesti ja toiminnat siirretty optimoinnin alle. Pohjoisen kotihoidon vastuulle tuli yöpartiotoiminta koko alueella. Käytänteitä ja toimintatapoja on yhtenäistetty määriteltyjen kriteerien mukaisesti. Mikäli yöpartiolla ei ole joka yö asiakaslista täynnä, käytetään työaika palvelukeskusten ympärivuorokautisen hoidon tukemiseen. Yöpartion toiminta siirtyy kevään aikana myös optimointiin. Käyntimäärä ajanjaksolla 1–3/2026 oli yhteensä 1295 käyntiä. Eteläisen kotihoidon ja palveluseteliimin muutokset ovat myös edenneet hyvin. Optimointi on otettu käyttöön palveluseteliimille. Palveluseteliimin ja kotihoidon tiimin yhteistyötä on edistetty, tilastointia ja kirjauksia on tarkennettu ja hoitotarvikkeiden käyttöön ja tilauksiin on kiinnitetty huomiota. Kotihoidon optimointi siirtyi osaksi Perhokilaakson kotihoitoa.

Optimointi muutti vuoden alussa uusiin työtiloihin Sotetikeen. Muuton myötä yhteistyö mm. sosiaalipäivystyksen kanssa on tiivistynyt. Optimoinnin käyttöä on lisätty ja laajennettu koskemaan aikaisempaa laajemmin töiden jakamista palvelualueella. Perhojokilaakson kotihoidon Ullavan ja Kaustisen tiimien yhdistymistä on suunniteltu.

Arviointitiimi ja kotikuntoutus siirtyivät yhteiseen toimintayksikköön ja toimintojen yhtenäistämistä on tehty tilastoinnin, RAI-osittaisarviointien, työvuorosuunnittelun, asiakasohjautuvuuden sekä oikea-aikaisuuden osalta. Muutokset ovat näkyneet asiakasmäärien kasvuna arviointitiimissä. Ajanjaksolla 1–3 arviointitiimin asiakkaiden määrä nousi 36 % verrattuna vuoteen 2025 (34/53). Työntekijät on perehdytetty molempien tiimien toimintaan, mikä mahdollistaa nopean henkilöstön siirron yksiköiden välillä. Tämä säästää resursseja. Päivittäiskäynnit jaetaan koko toimintayksikön kesken. Palvelujen saatavuus on toimien myötä parantanut.

Yhteisölliseen asumiseen saatiin vuoden alussa Kuusikumpuun seitsemän uutta yhteisöllisen asumisen paikkaa, kun kotihoidon muutosten ja toiminnan tehostamisen yhteydessä voitiin luopua osasta toimistotiloja. Asunnot täyttyivät heti vuodenvaihteessa ja jono lyheni tältä osin Kokkolassa. Maaliskuun lopussa jonossa oli taas 15–20 asiakasta. Muiden kuntien alueella oli 31.3. Halsualla kolme tyhjää asuntoa ja Kaustisella Kanttorinkulmassa viisi. Vetelin Harjukodin asunnot ovat täyttyneet ja Iltaruskon, Kotipirtin sekä Kannelman yhteydessä olevat yhteisöllisen asunnot ovat olleet koko ajan täynnä. Myös Kannuksen Puistola on ollut koko ajan täynnä. Yhteisöllisen asumisen SAS prosessia kehitettiin edelleen.

Jaksohoitopaikat ovat olleet koko alkuvuoden täynnä ja ajoittain myös ylipaikat ovat olleet käytössä. Henkilöstötilanne on ollut suhteellisen hyvä ja asiakasmääriin on voitu reagoida nopeastikin. Ajoittain on kuitenkin ollut vielä tulossa asiakkaita, joita ei voida hoitaa sosiaalihuollon jaksohoitoyksiköissä. Etenkin Tunkkarin ja Kannuksen jaksohoitojen osalta tämä näkyä ja vaatii vielä seuranta.

Tukitiimi ja henkilökohtainen apu toimintayksikössä on yhtenäistetty käytäntöjä, työnkuvat tarkistettu ja myöntämisperusteet päivitetty. Lestijokilaakson tukitiimiä on vahvistettu vuoden alusta yhdellä htv:lla.

Palveluasumisen ja laitoshoidon palvelualueella muutosohjelman toimeenpano on ollut keskeinen toiminnallinen asia alkuvuoden aikana. Lepolan palvelukeskuksen toimintaa on ajettu hallitusti alas; suurelle osalle asiakkaista on jo löydetty uudet kodit ja arvio on, että huhtikuun loppuun mennessä kaikki asiakkaat pääsevät muuttamaan. Työntekijät alkoivat siirtyä uusiin työpisteisiinsä helmikuussa sitä mukaa, kun asukkaita on muuttanut pois. Jaksohoitoyksikkö Honkavire muuttui 1.3. alkaen ikääntyneiden ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi.

Jonotusaika ympärivuorokautiseen palveluasumiseen ovat pysyneet ennallaan. Maaliskuun lopussa jonossa oli 56 henkilöä ja keskimääräinen jonotusaika oli 72 vrk. Laitoshuollon Yt-neuvottelut on vaikuttaneet myös palveluasumisen yksiköihin ja siitä johtuvien muutosten toimeenpanoon on osallistuttu. Siirtymistä sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän käyttöönottoon päivittäiskirjaamisessa on valmisteltu sekä vammaisten että ikääntyneiden asumispalveluissa.

Ikääntyneiden palveluissa yli 75-vuotiaiden palvelujen käyttöä ja peittävyttä raportoidaan kolmen kuukauden välein. Ympärivuorokautisessa palveluasumisen peittävyys oli maaliskuun lopussa 6,1 % eli 75-vuotiaista asukkaista kotona asui 93,1 % (omassa kodissa, yhteisöllisessä, perhehoidossa tai omaishoidossa). Omaishoidon peittävyys oli 4,6 % (vaihtelu kunnittain 4,8–10 %) ja jaksohoidon 0,7 %. Eri palvelumuodoissa on alueellista/kuntakohtaista vaihtelua.

Talousarvion osalta alkuvuoden aikana palkkakustannusten nousu on ollut korkea. Tämä on johtunut isosta sairaslomien määrästä (+644 sairaslomapäivä verrattuna 2025 alkuvuoteen), vahvistetun miehityksen tarpeista vammaisten asumispalveluissa, palkankorotuksista ja Kannuksen ja Tunkkarin jaksohoitoyksiköiden kustannuksista (eivät mukana 1–3/2025 menoissa). Sairaslomien kasvu on johtunut erityisesti influenssasta ja muista tartuntataudeista, jotka ovat jyllänneet toimialueen ympärivuorokautisissa hoitoyksiköissä ja koti-hoidossa. Henkilösivukulujen nousu liittyy väliaikaisen henkilösivukulujen alentamisjakson päättymiseen. Ostopalvelujen käyttö on ollut vuoteen 2025 verrattuna suurempaa erityisesti ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen ostoissa suuren palvelutarpeen takia. Myös vammaishuollon ostopalveluissa on jatkunut kalliiden ostopalvelujen käyttö. Avustusten iso nousu selittyy omaishoidontuen jaksotuksen muutoksella, kustannukset näkyvät nyt kuukausittain (v. 2025 luvussa mukana vain 2 kk menot). Kokonaisuutena toimintamenot ovat tasaisen käytön mukaan talousarviossa. Toimia talousarviossa pysymiseksi on edelleen tehtävä. Toimintatuotot ovat alkuvuonna toteutuneet arvioidusti.

Tuloslaskelma, tuhatta €	TA 2026	Toteuma 1-3/2025	Toteuma 1-3/2026	Muutos ed.v. €	muutos-%	Toteuma-%
Myyntituotot	2 860,5	723,9	777,2	53,2	7,3 %	27,2 %
Maksutuotot	12 850,6	3 049,2	3 051,1	1,9	0,1 %	23,7 %
Tuet ja avustukset	0,0	24,4	5,1	-19,2	-79,0 %	0,0 %
Muut toimintatuotot	5 088,9	1 205,7	1 189,5	-16,2	-1,3 %	23,4 %
Ulkoiset tuotot	20 800,0	5 003,3	5 022,9	19,6	0,4 %	24,1 %
Sisäiset tuotot	-506,9	258,3	256,4	-1,9	-0,7 %	-50,6 %
Toimintatuotot yhteensä	20 293,1	5 261,6	5 279,3	17,7	0,3 %	26,0 %
Palkat ja palkkiot	-49 186,2	-10 059,9	-10 932,3	-872,4	8,7 %	22,2 %
Henkilöstösivukulut	-11 934,4	-2 299,0	-2 628,6	-329,6	14,3 %	22,0 %
Asiakaspalvelujen ostot	-31 691,5	-7 322,1	-7 468,5	-146,4	2,0 %	23,6 %
Muiden palvelujen ostot	-6 818,8	-1 548,7	-1 425,4	123,3	-8,0 %	20,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 203,0	-284,1	-231,1	52,9	-18,6 %	19,2 %
Avustukset	-5 819,0	-936,3	-1 347,4	-411,1	43,9 %	23,2 %
Muut toimintakulut	-944,9	-93,6	-230,8	-137,2	146,6 %	24,4 %
Ulkoiset kulut	-107 597,8	-22 543,7	-24 264,2	-1 720,5	7,6 %	22,6 %
Sisäiset kulut	-26 876,0	-6 259,0	-6 663,0	-404,0	6,5 %	24,8 %
Toimintakulut yhteensä	-134 473,8	-28 802,7	-30 927,2	-2 124,5	7,4 %	23,0 %
Toimintakate	-114 180,8	-23 541,1	-25 647,9	-2 106,8	8,9 %	22,5 %

Taulukko: Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut - toimialueen tuloslaskelma 1–3/2026

5.2 Sairaala- ja akuuttipalvelut

Vuoden 2026 ensimmäinen neljännes toteutui talouden kannalta pääosin suunnitellusti. Toimintatuotot kasvoivat 7,9 % edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna ja olivat yhteensä 16,3 miljoonaa euroa. Kasvua kertyi erityisesti myynti- ja maksutuotoista, kun taas tuet ja avustukset vähenivät. Toimintakulut pysyivät kohtalaisesti hallinnassa ja henkilöstökulut nousivat maltillisesti. Toimintakate parani noin 1,0 miljoonaa euroa edellisvuodesta (-24,0 M€). Talouden kehitys on ollut alkuvuonna myönteinen. Erityisesti tuottojen kasvu suhteessa kulujen maltilliseen kehitykseen vahvisti toimialueen talouden tasapainoa, mutta sekä tuotto- että

kulupuolella on tunnistettavissa merkittäviä epävarmuustekijöitä. Tuottoriskinä suurimpana nousee esille psykiatrian myyntituotot. Kuluissa lääkekustannusten nousu sekä aineet ja tarvikkeet -menojen ylitysriski ovat suuria. Lisäksi henkilöstökulujen budjetoinnista puuttuu yllättäen jo kuluvalle vuodelle tuleva lääkäripalkkojen 0,5 miljoonan euron tasausrä.

Useilla somaattisilla osastoilla kuormitus oli alkuvuonna paikoin erittäin korkea. Keskimääräisiä hoitoaikoja on pidentänyt erityisesti ikääntyneiden jatkohoitopaikkojen puute; osasto 8:lle lisättiin maaliskuussa neljä paikkaa naistentautien osaston remonttijärjestelyjen vuoksi. Lasten ja nuorten sairaalapalveluissa toiminta on jakautunut epätasaisesti. Vauvateholla hoitopäivät nousivat selvästi, mutta lastenosastolla infektioaltvi oli rauhallinen ja kuormitus tavanomaista alhaisempi.

Erikoissairaanhoidon hoitoon pääsy on pääosin saatu turvattua hoitotakuun rajoissa, vaikka yksikkökohtaisia haasteita on edelleen esimerkiksi kirurgialla. Hoitotakuun seuranta ja resurssien kohdentaminen yksiköihin on yksi loppuvuoden keskeisistä tavoitteista, joissa henkilöstömuutokset ja kysynnän kasvu aiheuttavat viiveitä. Muita loppuvuoden keskeisiä painopisteitä ovat osastokuormituksen ja läpivirtausten hallinta, hoitotakuun tiivis seuranta, kustannusajureiden ennakointi sekä myyntituottojen varmistaminen ja kapasiteetin tehokas kohdentaminen.

Tuloslaskelma, tuhatta €	TA 2026	Toteuma 1-3/2025	Toteuma 1-3/2026	Muutos ed.v. €	muutos-%	To-teuma-%
Myyntituotot	38 020,2	8 705,9	9 472,8	766,9	8,8 %	24,9 %
Maksutuotot	8 248,2	2 277,7	2 570,5	292,8	12,9 %	31,2 %
Tuet ja avustukset	1 700,0	542,7	418,9	-123,8	-22,8 %	24,6 %
Muut toimintatuotot	1 379,1	454,1	435,4	-18,8	-4,1 %	31,6 %
Ulkoiset tuotot	49 347,5	11 980,4	12 897,5	917,2	7,7 %	26,1 %
Sisäiset tuotot	14 380,3	3 123,5	3 404,1	280,6	9,0 %	23,7 %
Toimintatuotot yhteensä	63 727,8	15 103,9	16 301,6	1 197,8	7,9 %	25,6 %
Palkat ja palkkiot	-71 365,4	-14 685,4	-14 940,0	-254,6	1,7 %	20,9 %
Henkilöstösivukulut	-16 522,4	-3 244,7	-3 455,0	-210,3	6,5 %	20,9 %
Asiakaspalvelujen ostot	-22 437,3	-3 774,8	-3 766,4	8,4	-0,2 %	16,8 %
Muiden palvelujen ostot	-18 561,4	-3 912,3	-3 776,5	135,8	-3,5 %	20,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 732,3	-3 869,5	-3 828,5	41,0	-1,1 %	22,9 %
Avustukset	-4,0	-0,2	0,0	0,2	-79,3 %	1,2 %
Muut toimintakulut	-1 563,5	-320,4	-261,5	59,0	-18,4 %	16,7 %
Ulkoiset kulut	-147 186,3	-29 807,4	-30 027,9	-220,5	0,7 %	20,4 %
Sisäiset kulut	-44 259,2	-10 281,5	-10 273,4	8,2	-0,1 %	23,2 %
Toimintakulut yhteensä	-191 445,5	-40 088,9	-40 301,3	-212,4	0,5 %	21,1 %
Toimintakate	-127 717,7	-24 985,0	-23 999,7	985,4	-3,9 %	18,8 %

Taulukko: Sairaala- ja akuuttipalvelut - toimialueen tuloslaskelma 1–3/2026

5.3 Sote-keskus

Sote-keskuksen toimialueella alkuvuosi on lähtenyt vilkkaasti käyntiin. Talouden sopeuttamista on jatkettu useilla toiminnallisilla muutoksilla. Toimialueen toiminnalliset painopisteet kuluvaan vuonna ovat hoidon ja palvelun jatkuvuuden vahvistaminen, lasten ja nuorten ennaltaehkäisevien sekä matalan kynnyksen palveluiden kehittäminen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyön vahvistaminen mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa. Alkuvuotta on heijastanut haastava taloustilanne ja toimenpiteistä huolimatta kulukasvu toimialueella on 5.4 %. Kulukasvu painottuu lapsiperheiden sosiaalipalveluihin, erityisesti lastensuojelun kokonaisuuteen. Lastensuojelussa alkuvuoden hinnankorotukset ovat osaltaan vaikuttaneet kustannusten kasvuun sekä poikkeuksellisen hyvä rekrytointitilanne sosiaalityöntekijöiden osalta. Koko toimialueella sairaspaisa-oloja on myös huomattavasti enemmän kuin viime vuonna, mikä osaltaan näkyy henkilöstökulujen kasvussa.

Hoidon saatavuus on ollut hyvällä tasolla sekä vastaanottopalveluissa että suun terveydenhuollossa. Vastaanottopalveluissa hoitoon pääsy on yksittäisiä viikkoja lukuun ottamatta pysynyt alle 30 vuorokauden tasolla kaikilla alueilla. Sähköinen asiointi on kasvanut merkittävästi: etä- ja digikontaktien määrä on lisääntynyt 34 % verrattuna vastaavaan ajankohtaan vuonna 2025, ja chat-palvelun käyttö uutena kanavana on kasvanut 114,7 % viime vuoteen verrattuna. Suun terveydenhuollossa kiirettömän hoidon saatavuus heikkeni alkuvuoden aikana jonkin verran, mutta pysyi alle kuuden kuukauden hoitotakuun rajan. Pisimmät kiirettömän hoidon odotusajat olivat pääterveysaseman, Torkinmäen ja Koivuhaan hammashoitoloissa, keskimäärin noin 4,5 kuukautta.

Tammi–maaliskuun aikana lastensuojeluilmoituksia vastaanotettiin 765 kappaletta. Palvelutarpeen arvioinneista 81,5 % valmistui lakisääteisessä kolmen kuukauden määräajassa. Palveluohjauksen resurssia vahvistettiin alkuvuodesta yhdellä sosiaalityöntekijällä lastensuojeluilmoitusten käsittelyä varten.

Hoidon ja palvelun jatkuvuuden vahvistaminen on edennyt suunnitelman mukaisesti eri toimintayksiköissä. Vastaanottopalveluissa on otettu käyttöön omalääkärimalli koko Soiten alueella, mikä on parantanut hoidon jatkuvuutta merkittävästi. Lääkäreiden CoC-indeksi on noussut tasolle 0,41 (v. 2024: 0,36). Hoitajien CoC-indeksi on 0,16 (v. 2024: 0,16), ja se on pysynyt samalla tasolla kuin aiempina vuosina. Hoidon jatkuvuutta lähetettiin kehittämään myös neuvolapalveluissa, jossa käynnistyi kehittämishanke oma terveydenhoitaja mallin sekä joustavien yhteydenottokanavien osalta.

Sosiaalihuollon palveluiden jatkuvuutta vahvistettiin, kun lapsiperheiden sosiaalipalveluissa siirryttiin alueelliseen yhdenmennyyn lastensuojelutyöhön. Toimintamalli tarkoittaa, että samat työntekijät vastaavat asiakkaan asioista palvelutarpeen arvioinnista sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin ja edelleen lastensuojelun palveluihin saakka.

Lasten ja nuorten palveluissa toteutettiin alkuvuodesta toiminnallisia muutoksia. Vuoden alussa käynnistyi lasten ja nuorten sote-palveluohjaus, joka toimii matalan kynnyksen yhteydenottokanavana asiakkaille. Sen tavoitteena on vahvistaa sosiaalihuollon ja terveydenhuollon ammattilaisten välistä yhteistyötä asiakkaan palvelu- ja hoidontarpeen arvioinnissa. Asiakkaalle tämä tarkoittaa kokonaisvaltaista hoidon/palvelutarpeen arviointia, mikä ehkäisee palvelusta toiseen ohjautumista ja mahdollistaa oikea-aikaisen, tilanteeseen sopivan avun. Palvelukokonaisuuteen yhdistyivät sosiaalihuollosta perheluuri- ja apunappitoiminta sekä terveydenhuollosta aku-tiimitoiminta. Palvelussa käsitellään myös uudet, kiireettömät lastensuojeluilmoitukset. Lisäksi lasten ja nuorten mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa toiminnan painopistettä on siirretty tavoitteiden mukaisesti erikoissairaanhoidosta perustasolle viiden henkilötyövuoden verran.

Alkuvuodesta käytiin laitoshuoltajia koskevat yhteistoimintamenettelyt, joiden seurauksena laitoshuoltajaresurssia vähennettiin Lesti- ja Perhonjokilaakson vastaanottopalveluissa yhteensä kolmella henkilötyövuodella.

Alkuvuodesta käynnistyi useita uusia kehittämishankkeita. Lastensuojelussa käynnistyi Tueksi sinulle -hanke, jonka tavoitteena on kehittää uusia keinoja lasten, nuorten ja heidän perheidensä tukemiseen ja siten vähentää 12–17-vuotiaiden sijoituksia. Soite on mukana kumppanina Voimaa vanhemmuudesta -hankkeessa. Terveystieteiden tutkimuskeskuksessa saatiin rahoitus C-hepatiitin eliminointihankkeelle, jota kehitetään osana avohoidon terveysneuvontapistettä. Lisäksi hoidon jatkuvuusmallin kehittämiseksi jätettiin maaliskuussa STM:lle hankerahoitushakemus, jonka tavoitteena on omalääkäri- ja omahoitajamallin edelleen kehittäminen.

Tuloslaskelma, tuhatta €	TA 2026	Toteuma 1-3/2025	Toteuma 1-3/2026	Muutos ed.v. €	Muutos-%	Toteuma-%
Myyntituotot	3 898,7	861,5	990,6	129,1	15,0 %	25,4 %
Maksutuotot	4 315,0	1 011,6	1 111,6	99,9	9,9 %	25,8 %
Tuet ja avustukset	878,5	100,2	82,5	-17,7	-17,7 %	9,4 %
Muut toimintatuotot	220,3	45,9	42,5	-3,4	-7,4 %	19,3 %
Ulkoiset tuotot	9 312,5	2 019,2	2 227,2	208,0	10,3 %	23,9 %
Sisäiset tuotot	3 091,2	643,8	612,7	-31,1	-4,8 %	19,8 %
Toimintatuotot yhteensä	12 403,7	2 663,0	2 839,9	176,9	6,6 %	22,9 %
Palkat ja palkkiot	-36 565,2	-7 135,1	-7 735,7	-600,6	8,4 %	21,2 %
Henkilöstösivukulut	-8 744,3	-1 652,9	-1 877,0	-224,1	13,6 %	21,5 %
Asiakaspalvelujen ostot	-16 376,2	-3 509,8	-3 974,8	-465,1	13,3 %	24,3 %
Muiden palvelujen ostot	-10 286,6	-2 237,5	-1 781,6	456,0	-20,4 %	17,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 981,5	-1 525,9	-1 579,8	-53,9	3,5 %	26,4 %
Avustukset	-744,6	-153,3	-113,2	40,1	-26,2 %	15,2 %
Muut toimintakulut	-352,5	-38,8	-69,2	-30,4	78,3 %	19,6 %
Ulkoiset kulut	-79 051,0	-16 253,3	-17 131,2	-877,9	5,4 %	21,7 %
Sisäiset kulut	-17 079,6	-3 780,3	-3 733,2	47,1	-1,2 %	21,9 %
Toimintakulut yhteensä	-96 130,5	-20 033,6	-20 864,4	-830,8	4,1 %	21,7 %
Toimintakate	-83 726,8	-17 370,6	-18 024,5	-653,8	3,8 %	21,5 %

Taulukko: Sote-keskus - toimialueen tuloslaskelma 1–3/2026

5.4 Konsernipalvelut

Konsernipalvelut tuottavat sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastuspalveluiden tarvitsemat tukipalvelut. Konsernipalveluiden kustannukset jaetaan sisäisinä kuluina muille toimialueille konsernipalvelujen käytön ja kulojen vyörytyssääntöjen mukaisesti. Konsernipalvelut jakaantuvat kahdeksaan toimintayksikköön: hankinta- ja logistiikkapalvelut, HR ja rekrytointi, resurssikeskus, ruokapalvelut, talous- ja tietojohdaminen, tiedonhallinta- ja hallintopalvelut, tietohallinto sekä tilat ja tekniset palvelut.

Konsernipalveluiden toimintayksiköt lähtivät toteuttamaan Soiten toiminta- ja taloussuunnitelmaan kuvattuja toimialeen keskeisiä teemoja vuodelle 2026. Niitä ovat 1) Tukipalveluiden tuottamistapojen tarkastelut jatkuvat, 2) Tekoäly ja digitalisaatio sujuvoittamaan tukipalveluiden tuottamista ja 3) Henkilöstöohjelman toimeenpano jatkuu tukien Soiten toiminnan ja henkilöstön onnistumista.

Tukipalveluiden tuottamistapojen tarkastelua tehdään sekä muiden toimialueiden että konsernipalveluiden omiin tarpeisiin. Ensimmäisellä kvartaalilla selvitettiin ruokapalveluiden ja resurssikeskukseen kuuluvan toimistosihteerityön mahdollisia muutoksia. Ruokapalveluissa valmisteilla on keskussairaalassa sijaitsevan kahvio Kupin siirtyminen ostopalveluksi samassa yhteydessä, kun uuteen Sotekeskukseen avautuvalle kahviolle haetaan ulkoista palveluntuottajaa. Toisena muutoksena selvitetään kotiaterioiden valmistuksen, pakkaamisen ja kuljetuksen ulkoistamista. Sihteeritoimintoon vaikuttaa suunnitelma omaishoidon ja perhehoidon palkkionmaksatuksen digitaalisen järjestelmän käyttöönotosta. Edellä mainituista asioista on neuvoteltu maaliskuussa alkaneissa, yhteistoimintalain mukaisissa neuvotteluissa.

Vuoden 2025 aikana tehty päätös Kannuksen, Toholammin ja Lestijärven ulkoistetun ruokapalvelun ottamisesta omaksi toiminnaksi vietiin käytäntöön 1.1.2026 lukien. Yksiköihin rekrytoitiin yhteensä seitsemän henkilöä, jotka työskentelevät osana Konsernipalveluiden Ruokapalvelut – toimintayksikköä. Työ tapahtuu samoissa Soiten kunnilta vuokraamissa tiloissa kuin missä aiempi ostopalveluiden tarjoaja oli toiminut.

Tilat ja tekniset palvelut – toimintayksikön työtehtävissä näkyivät kolme kiinteistöohjelmaketta. Sotekeskuksen rakentaminen Sairaalanmäelle eteni aikataulun mukaisesti. Sotekeskus valmistuu vuoden 2026 lopulla. Maaliskuussa keskussairaalassa aloitettiin synnytysosaston peruskorjaus, joka kestää 7–8 kuukautta. Peruskorjauksen ajan toiminnot hoidetaan väistötiloissa keskussairaalan muilla osastoilla. Toiminnan turvallinen jatkuminen taataan läpi peruskorjausajan. Toholammille rakentuvan uuden paloaseman työt etenivät. Uusi asema valmistuu kesällä 2026.

Tilat ja tekniset palvelut – toimintayksikköä sekä hankinta- ja logistiikkapalvelut – yksikköä työllisti keskussairaalan laitoshuollon ja sisälogistiikan kilpailutuksen valmistelu. Nykyinen hankintasopimus päättyy vuoden 2026 lopulla. Uusi sopimuskausi kummankin toiminnon osalta tulee olemaan 1/2027–12/2031 siten, että sopimukseen sisältyy optiokausi vuosille 2032–2033. Toimittajien valinta kilpailutusten lopputulemana tulee tapahtumaan vuoden toisella kvartaalilla.

Henkilöstöohjelman toteuttaminen jatkui aktiivisesti. Keskeisiä toimia olivat palvelussuhteen ehtojen kehittäminen, SOTE-sopimuksen tasopalkkausjärjestelmätyön käynnistäminen, henkilökohtaisen lisän määräytymisen uudistamisen valmistelu, osaamisen ja kyvykkyyksien kehittämiseen liittyen esihenkilöille tarkoitetun Soihdunkantaja-akatemiaan suunnittelu sekä työkykyjohtamisen sisäisen ohjeistuksen kehittäminen korostaen lähiesihenkilötyötä.

Henkilöstöpalveluita työllisti myös yhteistoimintalain mukaiset neuvottelut, joiden aloittamisesta aluehallitus teki päätöksen 18.3.2026. Yhteistoimintaneuvottelut aloitettiin maaliskuussa ja ne jatkuvat toukokuulle saakka. Neuvottelut koskevat konsernipalveluiden sekä ikäänntyneiden ja vammaisten palveluiden sopeuttamistoimenpiteitä ja koko henkilöstöön kohdistuvia säästötoimenpiteitä. Neuvotteluissa käsiteltävillä toimenpiteillä tavoitellaan enintään noin 4,2 miljoonan euron vuotuisia säästöjä.

Talous ja tiedolla johtaminen – toimintayksikön arkea ensimmäisellä kvartaalilla työllisti vuoden 2025 tilinpäätöksen valmistelu. Tilinpäätös valmisteltiin yhteistyössä toimialueiden edustajien kanssa. Talouden luvut rakentuivat taloustiimissä Monetra Oulu Oy:n kanssa (kirjanpito- ja ulkoinen palveluntuottaja) ja toimintakertomusosuuden tekstit yhdessä toimialueiden edustajien kanssa. Oman osansa työstä tekivät myös HR-toimintayksikön henkilöstö (henkilöstöä kuvaavat suureet), tiedolla johtamisen henkilöstö (mittareiden toteumatiedot), sisäinen tarkastaja ja hyvinvointialuejohtaja. Tilinpäätöksen ohella taloustiimi varmisti alkaneen vuoden talousarvion ja investointien liikkeelle lähdön.

Hyvinvointialuejohtaja ja talousjohtaja Soiten edustajina kävivät ministeriöiden edustajien kanssa neuvottelut vuoden 2026 lainanottovaltuuden muuttamisesta. Valtuudella voidaan rahoittaa investointisuunnitelmaan sisältyviä investointeja. Lainanottovaltuus tulee olla olemassa myös investointeja vastaaville sopimuksille (leasingrahoitteiset investoinnit). Neuvotteluiden lopputuloksena valtionneuvosto teki päätöksen Soiten lainanottovaltuudesta määrältään 10,7 miljoonaa euroa. Valtuus turvaa vuodelle 2026 vahvistettujen investointien rahoittamisen. Mikäli tilivarat sallivat, valtuutta ei tulla käyttämään.

Resurssikeskuksen sisäisten sijaisten hallinnointi siirrettiin keskitettyyn toiminnanohjausjärjestelmään. Tämä edesauttaa lyhytaikaisten (max 2 viikkoa) sijaistarpeiden koordinoimista. Keskitetyn järjestelmän avulla pystytään toiminnallisesti ja taloudellisesti optimoimaan sijaistarpeiden täyttö omaa henkilöstöä ja ulkopuolisia sijaisia hyödyntäen. Toisella kvartaalilla vastaava toimenpide tullaan tekemään yli kahden viikon sijaistarpeita koskien.

Yksiköiden sijaistarpeet jatkuivat korkeina, joka näkyi Resurssikeskuksen palkkakuluja nostavana seikkana. Sijaistarvepyyntöjä täytetään 700–800 kappaletta / viikko. Yksiköiden vaihtelevat kuormitustilanteet, toiminnalliset muutokset ja henkilöstömäärän perusvahvuuden niukkuus luo lisätarvepyyntöjä. Kokonaistaloudellisesti on tarkoituksenmukaisinta hoitaa sijaistarpeet keskitetysti Resurssikeskuksesta.

Konsernipalvelut - toimialue pysyi sille myönnettyjen määrärahojen puitteissa. Niin kuuluu ollakin, sillä muiden toimialueiden tapaan viimeinen kvartaali ja erityisesti joulukuu on kuluiltaan muita kuukausia korkeampi. Palkkasummaa kasvattaa TES-korotukset, jotka eliminoivat osan edellisvuonna tehdyistä, yhteistoimintalain mukaan käsitellyistä henkilöstömäärää pienentäneistä toimista. Yksiköiden sijaisresurssoinnin korkeana pysyneet tarpeet nostivat Resurssikeskuksen palkkasummaa ja siten koko Konsernipalveluiden palkkasummaa.

Konsernipalveluiden kuluihin sisältyy useita Soite – tasoisia kulueriä, jotka jaetaan sisäisinä kuluina eteenpäin. Näistä suurimpia ovat vuokratulot, tietojärjestelmäkulut, työterveyden kulut, elintarvikkekulut sekä lämmitys ja sähkö. Konsernipalveluiden riippuvuus muista toimialueista, Soiten yhteenlasketusta henkilömäärästä, palveluverkkoratkaisuista ym. toiminnallisista asioista on siten merkittävä. Samoin sääolosuhteiden muutokset vaikuttavat kulusummaan. Esimerkiksi lämmityskulut olivat 200 000 edellisvuotta suuremmat, koska tammihelmikuulle ajoittui pitkä pakkasjakso.

Tuloslaskelma, tuhatta €	TA 2026	Toteuma 1-3/2025	Toteuma 1-3/2026	Muutos ed.v. €	Muutos-%	Toteuma-%
Myyntituotot	1 920,7	388,3	408,3	19,9	5,1 %	21,3 %
Tuet ja avustukset	1 030,0	406,4	256,5	-149,9	-36,9 %	24,9 %
Muut toimintatuotot	635,0	154,5	224,6	70,1	45,4 %	35,4 %
Ulkoiset tuotot	3 585,7	949,2	889,3	-59,8	-6,3 %	24,8 %
Sisäiset tuotot	70 472,3	16 974,5	17 076,7	102,2	0,6 %	24,2 %
Toimintatuotot yhteensä	74 058,0	17 923,7	17 966,1	42,4	0,2 %	24,3 %
Palkat ja palkkiot	-25 976,5	-5 671,9	-5 946,3	-274,4	4,8 %	22,9 %
Henkilöstösivukulut	-6 028,0	-1 258,8	-1 390,3	-131,5	10,4 %	23,1 %
Muiden palvelujen ostot	-12 882,6	-2 995,8	-2 845,0	150,8	-5,0 %	22,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 794,6	-1 393,0	-1 739,9	-346,9	24,9 %	25,6 %
Muut toimintakulut	-12 790,1	-3 059,4	-3 026,2	33,2	-1,1 %	23,7 %
Ulkoiset kulut	-64 471,8	-14 378,8	-14 947,6	-568,8	4,0 %	23,2 %
Sisäiset kulut	-3 960,5	-1 672,0	-1 599,4	72,6	-4,3 %	40,4 %
Toimintakulut yhteensä	-68 432,3	-16 050,9	-16 547,0	-496,2	3,1 %	24,2 %
Toimintakate	5 625,7	1 872,8	1 419,0	-453,8	-24,2 %	25,2 %

Taulukko: Konsernipalveluiden toimialueen tuloslaskelma 1–3/2026

5.5 Pelastustoimi

Pelastuslaitoksen toimintaan vaikuttanut alkuvuonna merkittävästi henkilöstöressurssivaje, joka on johtunut erilaisista poissaoloista sekä rekrytointiprosessien viivästymisestä. Päivävuorossa oleva asiantuntijatehtäviin liittyvä henkilöstöressurssivaje on vaikuttanut merkittävästi lakisääteisten suunnitteluvaikeuksien, moneen olemaan olevien muutosten ja työtehtävien toteuttamiseen. Pelastuslaitoksen työkuormassa näkyy merkittävästi keväälle ajoittuvat sisäministeriön ja lupa- ja valvontaviraston erilaiset tietopyynnöt, joiden vastaaminen vaatii merkittävää resurssointia.

Hyvinvointialueen yhteisen viestiverkon rakentamista on jatkettu vuoden ensimmäisen kvartaalin aikana. Sivutoimisen henkilöstön peruskoulutusjärjestelmän mukaisia peruskursseja on toteutettu alkuvuonna suunnitelman mukaisesti kaksi, joista toinen yhteistyössä ensihoitopalvelun kanssa. Kaustisen asemalle on suunniteltu muutostyö, joiden tavoitteena on vähentää pelastuslaitoksen käytössä olevia tiloja ja siirtää osa tiloista ensihoidon käyttöön. Palokuntasopimusten päivitystyö on käynnistynyt vuoden alussa yhteistyössä alueen sopimuspalokuntayhdistysten kanssa. Investointisuunnitelmassa olevien hankintojen valmistelu (säiliöautot, C-luokan vene ja muu kalusto) on tehty ensimmäisen kvartaalin aikana, ja sisäministeriön antaman investointiluvan jälkeen käynnistetty hankinnat. Viime vuonna voimaan tullut HVTES muutos koskien hyvinvointialueen päätoimista henkilöstöä, joka toimii myös sivutoimisena palomiehenä, on saatu suunniteltua ja otettua käyttöön 1.4.2026 alkaen. Muutos mahdollistaa paremmin päätoimisen henkilöstön osallistumista pelastustoimintaan toisella työsuhteella eli sivutoimisena palomiehenä.

Toimintavalmiuteen liittyen II-luokan riskiruutujen tavoittamis aikaan liittyvät aikahaasteet vähenivät kahdesta ongelmavuorosta yhteen ruutuun verrattuna edelliseen seuranta-aikaan. Pelastustoiminnan

hälytystehtävien määrä on noin 22 % suurempi kuin vastaavana aikana viime vuonna. Harjoitustoiminnan osalta toteutunut kokonaistuntimäärä on puolestaan 16 % pienempi kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Sivutoimisen henkilöstön määrä on kasvanut noin kymmenellä henkilöllä verrattuna viime vuoden keskiarvoon, ja samoin sivutoimisen henkilöstön vaatien tehtävien pätevyudet (savusukellus) on lisääntynyt 14 % edelliseen jaksoon nähden.

Pelastuslaitoksen ylläpitämä Keski-Pohjanmaan Alueturva valmiusfoorumi on jatkanut aktiivista toimintaansa. Lisäksi vuonna 2025 perustettu väestönsuojeluun varautumisen yhteistyöryhmä on edistänyt Keski-Pohjanmaan varautumista. Alueturvan kautta on käsitelty yhteistyössä muun muassa Hannes-myrskyn vaikutuksia, oppeja ja kehittämistarpeita toiminnassa. Q1/2026 perustettiin Keski-Pohjanmaan Alueturvan viestintäjaosto. Sen tehtävänä on edistää organisaatioiden valmiuksia kriisiviestintään sekä varautua viestinnän yhteensovittamiseen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Pelastuslaitoksella on meneillään valtakunnallisen onnettomuuksien ehkäisyntietojärjestelmän käyttöönoton suunnittelu. Nykyisen arvion mukaan järjestelmä otetaan alueellamme käyttöön toukokuussa. Käyttöönottoon liittyvät koulutukset on jo aloitettu henkilöstölle. Uusi järjestelmä eroaa käytettävyydeltään merkittävästi aiemmasta ja on alkuvaiheessa toiminnoiltaan hyvin keskeneräinen, mikä aiheuttaa väistämättä haasteita käyttöönoton alkuvaiheessa. Erityisesti tämä näkyy toimintatapojen muutoksina sekä alkuvaiheen hitaampana työskentelynä. Järjestelmämuutoksen arvioidaan vaikuttavan tilapäisesti valvontatoiminnan tuloksellisuuteen. Tämänhetkisen arvion mukaan vuodelle suunnitelluista tarkastuksista toteutuu noin 70–80 %.

Hälytystehtävien henkilöstökustannuksissa on 4 % kasvu verrattuna vuoden 2025 vastaavaan jaksoon, johtuen korkeammasta tehtävämäärästä. Palveluiden ostot ovat vuoden 2025 tasolla. Aineet tavarat tarvikkeet toteuma on noin 35 % alempi kuin vuonna 2025, johtuen viime vuonna ajankohtaan osuneisiin polttoaine, virkapuku ja kalustohankintoihin. Muut toimintakulut toteutuneet vuoden 2025 tasolla.

Tuloslaskelma, tuhatta €	TA 2026	Toteuma 1-3/2025	Toteuma 1-3/2026	Muutos ed.v. €	Muutos-%	Toteuma-%
Myyntituotot	20,0	1,5	0,0	-1,5	-100,0 %	0,0 %
Maksutuotot	84,0	26,5	19,0	-7,5	-28,4 %	22,6 %
Tuet ja avustukset	0,0	15,2	0,0	-15,2	-100,0 %	0,0 %
Muut toimintatuotot	18,0	6,6	4,6	-1,9	-29,5 %	25,8 %
Ulkoiset tuotot	122,0	49,8	23,6	-26,2	-52,6 %	19,4 %
Sisäiset tuotot	369,7	153,6	83,7	-69,9	-45,5 %	22,6 %
Toimintatuotot yhteensä	491,7	203,4	107,3	-96,0	-47,2 %	21,8 %
Palkat ja palkkiot	-4 508,6	-869,5	-883,1	-13,6	1,6 %	19,6 %
Henkilöstösivukulut	-1 042,0	-193,2	-206,1	-12,9	6,7 %	19,8 %
Muiden palvelujen ostot	-1 031,9	-150,3	-153,2	-2,9	2,0 %	14,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-531,9	-75,4	-55,1	20,3	-26,9 %	10,4 %
Avustukset	-40,4	0,0	-2,3	-2,3		5,7 %
Muut toimintakulut	-145,0	-33,1	-34,1	-1,1	3,2 %	23,5 %
Ulkoiset kulut	-7 299,8	-1 321,4	-1 334,0	-12,5	0,9 %	18,3 %
Sisäiset kulut	-2 282,7	-572,9	-475,0	97,9	-17,1 %	20,8 %
Toimintakulut yhteensä	-9 582,5	-1 894,3	-1 809,0	85,3	-4,5 %	18,9 %
Toimintakate	-9 090,8	-1 691,0	-1 701,7	-10,7	0,6 %	18,7 %

Taulukko: Pelastustoimen toimialueen tuloslaskelma 1–3/2026

5.6 Järjestämisen palvelut

Järjestämisen palveluiden toiminnan keskeisiä teemoja vuodelle 2026 ovat omavalvonnan ja riskienhallinnan kehittäminen, tekoälyn käyttöönoton laajentaminen ja digialustan hankinta ja käyttöönotto. Näitä teemoja on aktiivisesti edistetty alkuvuodesta.

HYTE-kerrointa on edistetty tiiviisti yhdessä toimialojen ja tilastotiimin kanssa; on sovittu seurannasta ja kehitetty HYTE-kerroin työvälinettä. Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2026–2029 (sisältäen mm. Lasten ja nuorten, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmat, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma) on koottu valtuustokäsittelyä varten. Vuoden 2026 HYTE-neuvottelut pidettiin Kokkolassa, Kaustisella ja Lestijärvellä.

Osallisuusohjelmaa on valmisteltu valtuusto käsittelyä varten. THL:n velvoite asiakaspalautteen laajentamisesta toteutettu. Toiminta- ja kerta-avustuksia jaettu 68.500 euroa alkuvuonna. Vuosiraportit tehty vaikuttamistoimielimistä.

Kestävän kasvun –ohjelman (RRP) -hankkeiden loppuraportit on laadittu alkuvuodesta. Esihenkilöille ja henkilöstölle pidettiin info Soiten häiriökysyntäselvityksestä ja valmisteltiin Häiriökysyntä -työpajakokonaisuus. Lisäksi on valmisteltu kaksi hankehakemusta: Hoidon jatkuvuus –malli Keski-Pohjanmaa ja VAAPUKKA - Valikoivasti puhumattoman lapsen tuki. Käynnistetty yhteistyö kumppanina Pohjois-Suomen yhteistyöalueen NorthDIGI- ja Centria amk:n AI TEKO –hankkeiden kanssa. Saatua myönteiset rahoituspäätökset Tueksi Sinulle –hankkeeseen (396 566 €), Hepatiitti C-vapaa Keski-Pohjanmaa –hankkeeseen (181 400 €) sekä Tsäänsi - Nuorten huumekuolemien ehkäisy Keski-Pohjanmaalla –hankkeeseen (161 000 €). Yta-yhteistyönä on valmisteltu Pohjoisen yhteistyöalueen sosiaalialan osaamiskeskuksen toimintaa.

Soitenettiin julkaistu digityöryhmässä hyväksytty Tekoäly -sivusto ml. huoneentaulu tukemaan AI-ratkaisujen käyttöä organisaatiossa ja informoitu siitä henkilöstöä. Järjestetty DVV:n kanssa yhteistyössä henkilöstöinfo Suomi.fi-viesteistä ja siirtymisestä digitaaliseen viranomaispostiin. Digipolkuja on 19 kpl asiakaskäytössä ja 12 kpl eri kehittämissivustoissa. Digityöryhmässä on aloitettu Soiten päivitettyä strategiaa tukevan digiohjelman päivitys.

Viestinnässä painottui palvelu- ja tapahtumaviestintä. Viestintää toteutettiin verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa, lehti-ilmoituksina, kuntatiedotteissa, infotilaisuuksissa sekä intranetissä ja sisäisessä uutiskirjeessä. Myös hyvinvointialueen strategiatyö työllisti viestintätiimiä tarkastelujakson aikana. Maaliskuussa käynnistettiin viestinnän sisäinen sekä ulkoinen palautekysely, joiden tulosten analysointi ja niistä tiedottaminen toteutetaan vuoden toisella neljänneksellä. Mediatiedotteita lähetettiin yhteensä 34 kappaletta, ja eri teemoista järjestettiin useita mediainfoja.

Vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana soite.fi-sivustolle tehtiin noin 179 000 vierailua. Suosituimpia sivuja olivat avoimet työpaikat (noin 45 000 sivukatselua) ja DigiSoite (noin 44 000 sivukatselua). Verkkosivuilla tehtiin lähes 8 000 hakua. Hyvinvointialueen Facebook-kanavan kautta tavoitettiin noin 65 000 profiilia, mikä on yli kaksinkertainen määrä vuoden takaiseen vastaavaan ajankohtaan verrattuna (31 000). Viestinnän Instagramin kautta tavoitettiin noin 3 200 profiilia.

Ohjaus- ja valvontakäynnit ovat kohdentuneet alkuvuonna sekä hyvinvointialueen että yksityisten palvelutuottajien terveydenhuollon sekä sosiaalihuollon palveluihin. Lastensuojeluyksiköiden osalta on tehty

yhteistyössä ohjaus- ja valvontakäyntejä muiden hyvinvointialueiden valvontayksiköiden kanssa. Suunniteltu ohjaus- ja valvontakäyntejä on toteutettu 34 kpl, reaktiivisia 3 kpl.

Palveluntuottajille on annettu aktiivista ohjausta omavalvontasuunnitelmien laatimiseen, varsinkin konkreettisten kuvausten laatimiseen toiminnasta sekä lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta kirjattujen palveluntuottajan velvoitteisiin perehtymiseen.

Potilasasiavastaavalle on alkuvuodesta 2026 (1–3/2026) tullut yhteensä 154 yhteydenottoa. Sosiaaliasiavastaavalle yhteydenottoja tullut yhteensä 35 yhteydenottoa. Suurin osa yhteydenotoista on hoidettu puhelimitse, mutta asiakkaita/potilaita on myös tavattu aikavarauksella. Asiakastapaamisia on alkuvuodesta 2026 ollut yhteensä 40 kpl. Alkuvuodesta asiavastaava on valmistellut vuodelta 2025 vuosiraportin. Vuosikellon 2026 mukaisesti alkuvuonna on laadittu myös laadun ja omavalvonnan raportti 2025, jonka tilastot ja tunnusluvut ovat käsitelty mm. esihenkilöinfossa.

Vuoden 2026 alusta ammattimaisen käyttäjän vastuuhenkilön työpanos on ollut 50 % (erityisasiantuntija, lääkinnälliset laitteet). Fimea hyväksyi vuoden 2025 lopussa laaditun raportin korjaavista toimenpiteistä. Raportissa kuvattuja toimenpiteitä on edistetty mm. kehittämällä seurantajärjestelmiä niiltä osin kuin taloudelliset resurssit ovat mahdollistaneet ja seuraamalla huoltotoimintaa raportissa kuvatuin menetelmin. Laiteturvallisuutta on ylläpidetty organisaation laiteturvallisuuksuunnitelman mukaisesti toimintayksiköissä, lisäksi viranomaisyhteistyötä on jatkettu vaaratapahtumiin liittyen. Sähköisen laitepassin käyttäjiä on tällä hetkellä 1160 ammattilaista ja suoritettuja laitepasseja on lähes 4000 kappaletta.

Kehittämistyö oletusarvoisen ja sisäänrakennetun tietosuojan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi jatkuu. Henkilötietojen käsittelyn valvontaa pyritään toteuttamaan suunnitelman mukaisesti. Lokitietopyynnöt ovat lisääntyneet alkuvuoden aikana, mutta selvityspyynnöt toimitettuihin lokiraportteihin liittyen eivät ole lisääntyneet.

Käyttäjähallinta- ja käyttöoikeusjärjestelmä (IGA) on otettu kokonaisuudessaan käyttöön 2.2. 2026. Taisto 2025 harjoituksessa havaittuja puutteita kyberriskien torjunnassa on käsitelty tietoturvan vastuuryhmässä. Kyberhyökkäyksen torjuntaprosessia on kehitetty yhdessä kyberhyökkäyksien reagointitiimin (CSIRT) ja Sote-tilannekeskuksen kanssa. Tietojärjestelmäpalveluiden riskiarvioiteja on tehty hankintaesitysten ja toiminnallisten muutosten yhteydessä.

Toimialueen ulkoisissa kuluissa potilasvahinkovakuutusmaksu aiheuttaa talousarvion ylistysriskiä. Potilasvakuutuksesta talousarviovalmistelun jälkeen saatu arvio vuoden 2026 potilasvakuutusmaksusta on suurempi kuin siihen osattiin talousarviovalmistelussa varautua. Lakisääteinen potilasvahinkovakuutusmaksu sisältyy Järjestämisen palveluiden muiden palveluiden ostot – tiliryhmän määrärahoihin. Potilasvakuutusmaksun talousarviovaraus vuodelle 2026 on 1,1 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma, tuhatta €	TA 2026	Toteuma 1-3/2025	Toteuma 1-3/2026	Muutos ed.v. €	Muutos-%	Toteuma-%
Myyntituotot	107,0	0,7	0,8	0,0	5,0 %	0,7 %
Tuet ja avustukset	926,3	697,8	207,8	-490,0	-70,2 %	22,4 %
Muut toimintatuotot	9,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	-0,4 %
Ulkoiset tuotot	1 042,3	698,6	208,6	-490,0	-70,1 %	20,0 %
Sisäiset tuotot	5 301,4	1 220,5	1 161,0	-59,6	-4,9 %	21,9 %
Toimintatuotot yhteensä	6 343,7	1 919,1	1 369,5	-549,6	-28,6 %	21,6 %
Valmistus omaan käyttöön	44,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0 %
Palkat ja palkkiot	-2 326,6	-857,0	-526,2	330,7	-38,6 %	22,6 %
Henkilöstösivukulut	-529,3	-163,3	-107,3	56,0	-34,3 %	20,3 %
Asiakaspalvelujen ostot	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0 %	0,0 %
Muiden palvelujen ostot	-2 770,3	-880,4	-695,0	185,5	-21,1 %	25,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-108,6	-18,6	-10,1	8,5	-45,5 %	9,3 %
Avustukset	-368,0	-77,0	-68,5	8,5	-11,1 %	18,6 %
Muut toimintakulut	-57,7	-3,4	-101,0	-97,6	2857,2 %	175,0 %
Ulkoiset kulut	-6 160,5	-1 999,7	-1 508,1	491,6	-24,6 %	24,5 %
Sisäiset kulut	-450,0	-172,2	-126,9	45,3	-26,3 %	28,2 %
Toimintakulut yhteensä	-6 610,5	-2 171,9	-1 635,0	536,9	-24,7 %	24,7 %
Toimintakate	-222,8	-252,8	-265,5	-12,7	5,0 %	119,1 %

Taulukko: Järjestämisen palvelut -toimialueen tuloslaskelma 1–3/2026

6. Suoritemittaristo

Toimialue	Mittari	1-3/2025	1-3/2026
Sairaala- ja akuuttipalvelut	Toimialueen erikoissairaanhoidon käynnit	47 390	46 499
	Toimialueen erikoissairaanhoidon nettohoitopäivät	22 069	19 242
	Leikkaukset	1 189	1 064
	Syntyneet	351	369
	Lastensairaalan viralliset käynnit (somatic)	6 747	6 073
	Lastensairaalan nettohoitopäivät (somatic)	722	642
	Kotisairaalan kotikäynnit (ei sis. lasten kotisairaala)	2763	2843
	Yhteispäivystyksen päivystyskäynnit	7 169	6 865
	Psykiatrian osastojen nettohoitopäivät	3 713	2 838
	Sote-keskus	Perusterveydenhuollon vastaanottokäynnit*	26 270
Etä- ja digikontaktit perusterveydenhuollon vastaanottopalveluissa		37 062	38 206
Suun terveydenhuollon käynnit*		17 481	16 231
Äitiys- ja lastenneuvolan käynnit ja kotikäynnit		6579	6175
Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto (sis. kuraattori- ja psykologipalvelut), käynnit		11 110	8465 *
Lastensuojeluilmoitusten määrä (alle 18 v.)		803	764
Toimeentulotukeen liittyvät päätökset		557	541
Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut	Toimialueen ympärivuorokautisten palveluiden nettohoitopäivät	75 109	76 739**
	Vammaispalveluiden hoitopäivät (netto), oma tuotanto	11 939	12 110
	Kotiin vietävät palvelut, kotikäynnit	137 278	141 803
	Kotihoidon videopuhelukontaktit	18 144	16 965
	Vammaisten palvelutehtävän asiakkuudet (tilanne 30.9.)	1 568	1 517
Pelastustoimi, varautuminen ja turvallisuus	Hälytystehtäviin käytetty aika, Q1	1 889	2 290
	Ensimmäisen vasteen toimintavalmiusajan mediaani, Riskiluokka I, Q1		4:07
	Ensimmäisen vasteen toimintavalmiusajan mediaani, Riskiluokka II, Q1		6:48
	Ensimmäisen vasteen toimintavalmiusajan mediaani, Riskiluokka III, Q1		8:35
	Ensimmäisen vasteen toimintavalmiusajan poikkeamat riskiruuduittain		1
	A1-A6-kohteiden tarkastusmäärä Q1 suhteessa koko vuoden tavoitteeseen		24 %
	Turvallisuusviestinnän toteuma Q1 suhteessa koko vuoden tavoitteeseen		33 %

Huomioita suoritetilastoista Q1 / 2026:

* Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto (sis kuraattori- ja psykologipalvelut), käynnit: Kuraattoripalvelut ovat syyskuussa 2025 siirtyneet kirjaamaan sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmään. Tammi-maaliskuulta vuoden 2025 kuraattorikäynnit näkyvät näissä tilastoissa, mutta vuoden 2026 käynnit eivät näy. Tästä syystä kokonaiskäyntimäärässä näkyy suuri pudotus.

** Ikääntyneiden ja vammaisten palveluiden ympärivuorokautisten palveluiden nettohoitopäivät: vuoden 2025 luvussa uutena mukana Jaksohoito Kannus ja Tunkkari.

Pelastuslaitoksen mittareissa muutos: Aikaisemmin ilmoitettiin ensimmäisen vasteen toimintavalmiusajan mediaan yhteensä. Tästä eteenpäin ilmoitetaan ensimmäisen vasteen toimintavalmiusajan mediaani riskiluokittain.